

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
FINANCIJSKI INSPEKTORAT

**Ovlašteni mjenjači
Zastupnici institucija za platni promet iz druge države članice
Distributeri institucija za elektornički novac iz druge države članice
HP-Hrvatska pošta d.d.**

Predmet: Prilagodba određenih nadzornih aktivnosti te očekivanja vezanih uz sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma kao reakcija na pandemiju koronavirusa (COVID-19)

Poštovani,

uzimajući u obzir izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom koronavirusa (COVID-19), vezano uz sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u nastavku vas izvješćujemo o prilagodbi određenih nadzornih aktivnosti i nadzornim očekivanjima vezanim uz sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma (dalje u tekstu: SPNFT).

Prilagodba određenih nadzornih aktivnosti iz područja SPNFT-a

Financijski inspektorat nadzorom provjerava provode li obveznici sve mjere koje su obvezni provoditi na osnovi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, broj 108/2017 i 39/2019; dalje u tekstu: ZSPNFT), a radi sprječavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.

Financijski inspektorat provodi nadzor poslovanja obveznika na osnovi usvojenog plana nadzora, ali zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom koronavirusa (COVID-19), od 1. travnja 2020. pa sve dok se okolnosti ne promijene, neće provoditi izravne nadzore poslovanja SPNFT, osim u iznimnim slučajevima.

Nadzorna očekivanja vezana uz SPNFT

Očuvanje cjelovitosti, učinkovitosti i stabilnosti financijskih tržišta zajednički je cilj okvira Europske unije za SPNFT. Vezano uz navedeno Financijski inspektorat naglašava kako je financijski kriminal neprihvatljiv i u doba krize kao što je epidemija koronavirusa te je bitno nastaviti uspostavljati i održavati učinkovite sustave i kontrole za SPNFT kako bi se osiguralo da financijski sustav Republike Hrvatske ne bude zlouporabljen u svrhe pranja novca ili financiranja terorizma.

S obzirom da se većina gospodarstava suočava s padom, financijski tijekovi će se vjerojatno smanjiti. Međutim, za očekivati je da će se nezakonite transakcije i dalje provoditi, a već postoje i neke naznake o porastu kibernetičkog kriminala povezanog s COVID-19, obmanama i prijevarama ranjivih ljudi i trgovačkih društava, lažnim kampanjama prikupljanja sredstava te kriminalnim mrežama koje prodaju robu za koju postoji povećana potražnja po višoj cijeni. Također je za očekivati da će se pojaviti nove tehnike i novi kanali pranja novca.

S obzirom na sve naprijed navedeno obveznici se upućuju da u okolnostima pandemije koronavirusa (COVID-19) posebnu pažnju posvete sljedećem:

- praćenju novih trendova i tipologija pranja novca i financiranja terorizma koje bi se mogle promijeniti zbog trenutnih izvanrednih okolnosti,
- ažuriranju svojih procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma, posebno ako uoče nove tehnike pranja novca i financiranja terorizma nastale u okolnostima pandemije COVID-19,
- praćenju poslovnih odnosa/povremenih transakcija te identificiranju neobičnih i sumnjivih obrazaca u ponašanju stranke i njezinih financijskih tokova. U tom smislu, zastupnici institucija za platni promet iz drugih država članica, kao i ovlašteni mjenjači koji uz mjenjačke poslove pružaju usluge prijenosa novca, trebaju pojačano pratiti sve stranke koje učestalo obavljaju povremene transakcije, a za koje postoje indikatori koji upućuju da se moguće radi o financijskim mulama koje se koriste za prikriivanje novca koji potječe od kibernetičkog kriminala kao i raznih oblika prijevara (kao što su oglašavanje i trgovina krivotvorenim lijekovima i dr..). Također, navedeni obveznici trebaju obratiti pozornost i na svaki drugi neuobičajeni porast volumena povremenih transakcija, a posebno onih transakcija koje obavljaju visokorizične stranke koje su moguće povezane s ilegalnim aktivnostima vezanima uz krijumčarenje ljudi i ilegalne migracije, trgovinu ljudima, trgovinu/krijumčarenje narkotika, porezne utaje te krijumčarenje visokoprotitne robe kao i robe za koju zbog koronavirusa postoji povećana potražnja po višoj cijeni,
- poduzimanju mjera prilagođenih riziku kako bi utvrdili zakonito porijeklo sredstava, naročito ako se radi o strankama koje u uvjetima gospodarskog pada i poduzimanja mjera ublažavanja posljedica izazvanih koronavirusom provode neobično velike i složene transakcije i/ili transakcije koje se izvršavaju prema neobičnom uzorku i/ili transakcije koje nemaju očitu ekonomsku ili pravnu svrhu,
- nastavku obavještanja Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama sredstvima i osobama.

U nastavku dajemo poveznice na upozorenja i dokumente drugih europskih i međunarodnih organizacija povezane s financijskim i drugim kriminalom tijekom pandemije koronavirusa (COVID -19).

https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/News%20and%20Press/Press%20Room/Press%20Releases/2020/EBA%20provides%20additional%20clarity%20on%20measures%20to%20mitigate%20the%20impact%20of%20COVID-19%20on%20the%20EU%20banking%20sector/Statement%20on%20actions%20to%20mitigate%20financial%20crime%20risks%20in%20the%20COVID-19%20pandemic.pdf

<https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2020/INTERPOL-warns-of-financial-fraud-linked-to-COVID-19>

<https://www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis>

<http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/statement-covid-19.html>

KLASA: 440-02/20-01/6

URBROJ: 513-08-01/019-20-1

Zagreb, 02. travnja 2020. godine